

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

Diariernr: 455-6029-22

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Utbildnings- och övningsplanens innehåll	3
3.	Förutsättningar/Vägledande principer	4
4.	Nationella inriktningar	4
4.1	Nationell övningsinriktning 2022-2026	5
4.2	Inriktning och prioriterade förmågor 2022-2026	6
5.	Utbildningar 2023	7
5.1	Utbildning i krisberedskap och totalförsvaret för krisledningsnämnder, kommunstyrelser och regionstyrelsen	7
5.2	Introduktionsträff för nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk	8
5.3	Träning i beslutsfattande för chefer vid samhällsstörningar	8
5.4	Totalförsvardag 2023	9
5.5	Tematräff för Västmanlands kriskommunikationsnätverk	10
5.6	Vidareutbildning för Krisstödpersoner	10
5.7	Grundkurs lednings- och stabsmetodikutbildning samt Påbyggnadsutbildning (stabschef)	11
5.8	Kommunkunskapsutbildning	11
5.9	Grundutbildning Krisstöd	12
5.10	RAKEL grundutbildning	12
5.11	WIS fördjupningsutbildning	13
5.12	Regional samverkanskurs (RSK) 2023	13
5.13	Träning i beslutsfattande för ISK/TIB/VB i ett initialt skede vid samhällsstörningar	15
6	Övningar 2023	15
6.1	Månatligt sambandsprov RAKEL	15
6.2	Larm- och startövning (regional ISF)	16
6.3	Sambandsprov signalskydd	16
6.4	Test av nödrutiner för 112 larm vid telefoniavbrott	17
6.5	Övning av Beredskapsplan för Bränslefabriken i Västerås	17
6.6	Övning för Västmanlands kriskommunikationsnätverk	18
6.7	Nationell samverkansövning 2023	18
6.8	Sambandsprov Försvarsmakten MR M	18
6.9	Samverkansövning Matteus 23 - Förstärkningsresurser och frivilliga	19
6.10	Larm- och startövning (regional ISF)	19
7	Utbildning 2024	20
7.1	Totalförsvardag 2024	20
7.2	Introduktionsträff för nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk	20
7.3	Tematräff för Västmanlands kriskommunikationsnätverk	21
7.4	Utbildning ledningsgrupp för krisstöddorganisationen	22
7.5	Grundutbildning Krisstöd	22
7.6	Vidareutbildning för Krisstödpersoner	23
7.7	Grundkurs lednings- och stabsmetodikutbildning samt Påbyggnadsutbildning (stabschef)	23
7.8	RAKEL fördjupningsutbildning	24
7.9	WIS grundutbildning	24
7.10	TiB-dag/ISK-dag	25
8	Övning 2024	25
8.1	Månatligt sambandsprov RAKEL	25
8.2	Larm- och startövning (regional ISF)	26
8.3	Sambandsprov signalskydd	26
8.4	Test av nödrutiner för 112 larm vid telefoniavbrott	26
8.5	Nationell samverkansövning: Sektor Livsmedelsförsörjning och dricksvatten 2024	27
8.6	Regional workshop om nödvatten för stärkt förmåga inför kris och krig	27
8.7	Samverkansövning Matteus 24 - Förstärkningsresurser och frivilliga	28

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

	8.8	Övning för Västmanlands kriskommunikationsnätverk integreras med Regional samverkansövning	29
	8.9	Regional samverkansövning 2024	29
	8.10	Larm- och startövning (regional ISF)	30
9		Utbildningar 2025 – 2026	31
	9.1	Totalförsvarsdag 2025	31
	9.2	Grundkurs lednings- och stabsmetodikutbildning samt Påbyggnadsutbildning (stabschef)	31
	9.3	Introduktionsträff för nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk	31
	9.4	Utbildning ledningsgrupp för krisstödorganisationen	31
	9.5	Grundutbildning Krisstöd	31
	9.6	Vidareutbildning för Krisstödpersoner	31
	9.7	Tematräff för Västmanlands kriskommunikationsnätverk	31
	9.8	RAKEL grundutbildning 2025	31
	9.9	WIS fördjupningsutbildning 2025	31
	9.10	Regional samverkanskurs (RSK) 2025	31
	9.11	Utbildning för krisledningsnämnder, kommunstyrelser och regionstyrelsen 2025	31
	9.12	Totalförsvarsdag 2026	31
	9.13	RAKEL fördjupningsutbildning 2026	31
	9.14	WIS grundutbildning 2026	31
	9.15	TIB-dag/ISK-dag 2026	31
10		Övningar 2025 – 2026	32
	10.1	Månatligt sambandsprov RAKEL	32
	10.2	Larm och startövning (regional ISF) v 2-7	32
	10.3	Test av 112 larm vid telefoniavbrott	32
	10.4	Samverkansövning Matteus 2025 – Förstärkningsresurser och frivilliga	32
	10.5	Övning för Västmanlands kriskommunikationsnätverk	32
	10.6	Larm och startövning (regional ISF) v 46-52	32
	10.7	Samverkansövning Matteus 2026 – Förstärkningsresurser och frivilliga	32
	10.8	Regional samverkansövning 2026	32

1. Inledning

I Västmanland finns en överenskommelse som beskriver hur samverkan på regional nivå ska ske före, under och efter en samhällsstörning. Syftet med U-Sam är att tillsammans stärka och utveckla vår förmåga att hantera en samhällsstörning, extraordinär händelse eller höjd beredskap i länet. Det uppnås genom gemensam planering, utbildning, övning och gemensamma aktiviteter.

2. Utbildnings- och övningsplanens innehåll

Denna utbildnings- och övningsplan beskriver vilka aktörsgemensamma utbildningar och övningar som kommer att genomföras under perioden 2023-2024 (2026). Utöver att öka förmågan till krisberedskap och totalförsvaret för samtliga parter i U-Sam utgör planen även ett led i det stöd Länsstyrelsen ska ge kommunerna i form av utbildning i krisberedskap och i övningsverksamhet.

Arbetsgruppen för utbildning och övning inom U-Sam har inventerat och analyserat befintliga behov av kunskaper och andra förmågor som flertalet aktörer inom U-sam anser är viktiga att utveckla och förstärka. Övriga arbetsgrupper inom U-Sam har ombetts lämna förslag på utbildningar och övningar till den gemensamma planen.

U-Sams utbildnings- och övningsplan är synkroniserad med den nationella övningsstrategin och övningsinriktningen.

Förutom de parter som skrivit under U-Sam-överenskommelsen finns en rad andra organisationer som har behov av utbildning inom civilt försvar och totalförsvaret samt krisberedskapsområdet. Därför kan även andra organisationer bjudas in till vissa utbildningar och övningar.

U-Sams utbildnings- och övningsplan tas fram av arbetsgruppen Utbildning och övning och antas av Samordningsgruppen. Mindre revideringar kan göras utan att den behöver antas på nytt.

3. Förutsättningar/Vägledande principer

- Utbildnings- och övningsplanen tar sin utgångspunkt i U-sam överenskommelsen och den regionala risk- och sårbarhetsanalysen samt i en omvärldsbevakning.
- Utbildnings- och övningsplanen förhåller sig till den nationella inriktningen för området samhällsskydd och beredskap samt till den nationella inriktningen för tvärspektoriella övningar.
- Det finns tydliga syften och mål med de utbildningar och övningar som genomförs.
- Utbildningar och övningar som genomförs ska utvärderas.
- Planering och genomförande av de utbildningar och övningar som beskrivs i denna plan genomförs aktörsgemensamt. Aktör som har huvudansvar för genomförandet av varje enskild utbildning/övning är utpekad.
- Deltagande i utbildningar och övningar sker utifrån en helhetssyn.
- Respektive aktör står för sina egna kostnader för såväl planering, genomförande och deltagande i utbildningar och övningar. Vid undantag från detta eller vid särskild deltagaravgift framgår detta i planen för utbildningen eller övningen i fråga.
- Parterna i U-Sam arbetar för att synliggöra de utbildningar och övningar som bedrivs i egen regi och som inte finns beskrivna i denna plan. Detta för att kunna delta vid varandras utbildningar och övningar i den mån det är möjligt.

4. Nationella inriktningar

Den finns en övergripande inriktning för samhällsskydd och beredskap – det vill säga hela området skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar.¹ Inriktningen består av en beskrivning av samhällsskydd och beredskap samt tio övergripande principer och förhållningssätt som bör vara vägledande för alla som arbetar inom området.

De tio övergripande principerna och förhållningssätten är:

- Skapa förmåga att förebygga och hantera
- Utgå från principerna om ansvar, likhet och närhet
- Skapa förutsättningar för alla att ta ansvar

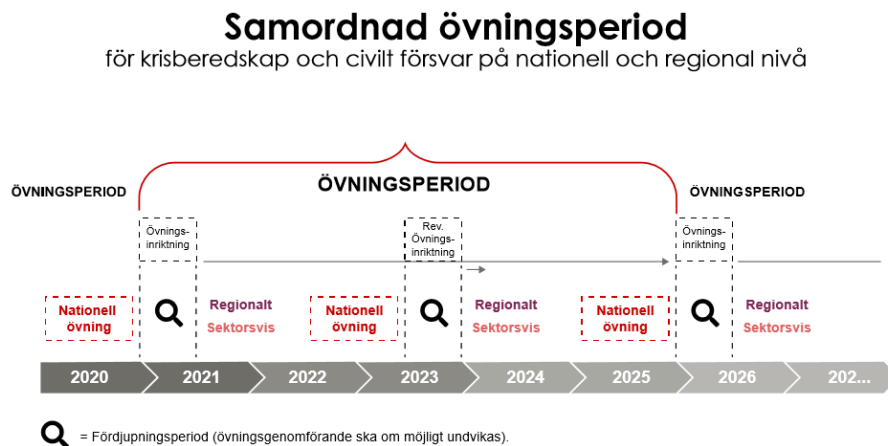
¹ <https://rib.msb.se/filer/pdf/27389.pdf>

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

- Stärk allriskperspektivet
- Förebygg händelser i första hand
- Relatera till det som görs internationellt
- Beakta möjligheter och risker med gemensamma resurser
- Utveckla det systematiska lärandet
- Integrera arbetet med befintliga processer
- Identifiera och beakta framtidens hot, risker och utmaningar

4.1 Nationell övningsinriktning 2022-2026

Övningsinriktningen ska stödja utformningen av samverkansövningar genom val av förmåga och aspekter som ska ingå i en samverkansövning, samt vilken ambitionsnivå aktörerna väljer att öva på. Inriktningen utgår ifrån den *nationella strategin för systematisk övningsverksamhet för krisberedskap och civilt försvar*². Strategin är styrande för samverkansövningar på nationell och regional nivå inom området samhällsskydd och beredskap.

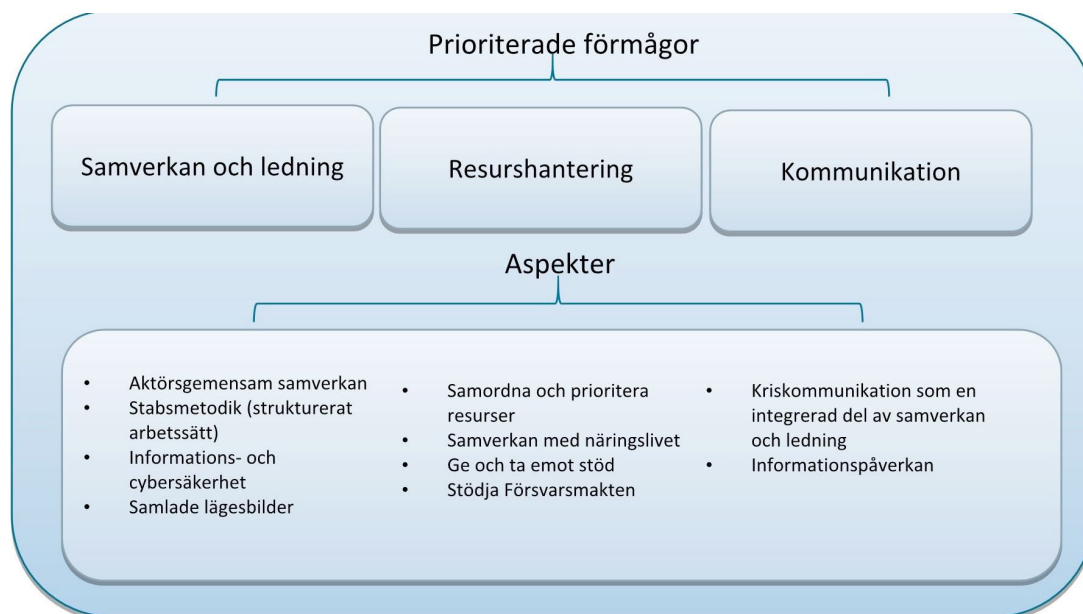

² <https://www.msb.se/sv/utbildning--ovning/ovning/nationella-strategin-for-systematisk-ovningsverksamhet-for-krisberedskap-och-civilt-forsvar/>

4.2 Inriktning och prioriterade förmågor 2022-2026

Prioriterade förmågor är de *centrala förmågor som behöver finnas på plats för aktörsgemensam hantering i hela hotskalan*. För perioden 2022-2026 är följande förmågor prioriterade att öva:

- Samverkan och ledning
- Resurshantering
- Kommunikation

5. Utbildningar 2023

5.1 Utbildning i krisberedskap och totalförsvaret för krisledningsnämnder, kommunstyrelser och regionstyrelsen

Syfte: Att ledamöter inom kommun- och regionstyrelsen samt krisledningsnämnder får kunskap om kommunens och regionens ansvar inom totalförsvaret och krisberedskap samt kunskap om ansvaret för kommun-/regionstyrelsen under höjd beredskap och krisledningsnämnden vid extraordinära händelser.

Att ledamöterna får en förståelse för sina uppdrag gällande ansvarsområdena totalförsvaret och krisberedskap.

Mål: Ledamöterna ska efter utbildningen ha:

- Kunskap om det svenska totalförsvaret.
- Kunskap om hur det svenska krisberedskapssystemet ser ut.
- Ha kunskap om ansvaret för kommun- och regionstyrelsen under höjd beredskap och krisledningsnämnden under extraordinära händelser.
- Förståelse för kraven på sekretess och säkerhetsskydd inkl. säkerhetsprövning av personal och förtroendevalda.
- Ha grundläggande förståelse om gällande och kommande krav och behov inom totalförsvaret gentemot kommun och region.

Innehåll: Beslutas senare

Målgrupp: Alla ledamöter i kommun- och regionstyrelsen och krisledningsnämnder i Västmanland, beredskapshandläggare, chefer inom kommun och region med ansvar inom krisberedskap och/eller totalförsvaret. Ledamöter inom förbundsdirektioner inom förbund med ansvar inom totalförsvaret och krisberedskap.

Datum: våren 2023, en dag

Plats: Beslutas senare

Kostnad: Deltagarna betalar logi och resor. Ersättning till föreläsare och utbildningsmaterial bekostas med 2:4- medel (genom Länsstyrelsen).

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Fagersta kommun och Region Västmanland

---

5.2 Introduktionsträff för nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk

Syfte: Höja kunskapen om krisberedskapssystemet, U-Sam och kriskommunikationsnätverket hos nya deltagare.

Mål:

- att deltagarna ska få en bättre bild av systemet för krisberedskap och kriskommunikation i Västmanland och delvis också i Sverige.
- att deltagarna ska få en bättre förståelse för hur de och deras organisationer kan bidra.

Målgrupp: Nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk och deltagare som vill fräscha upp sina kunskaper.

Innehåll: Vad är U-Sam och vad är Västmanlands kriskommunikationsnätverk? Hur är systemet uppbyggt? Hur arbetar vi tillsammans med kommunikation i en kris?

På agendan:

- svenska krisberedskapssystemet
- syftet med U-Sam, vilka ingår?
- arbetsgrupperna i U-Sam
- hur går larmkedjan vid en händelse?
- Kriskommunikationsnätverket
- nätverkets rutiner, riktlinjer, checklistor, rollkort
- nätverkets FB-sida och kontaktvägar
- nätverkets träffar och arbetsgrupper

Antal deltagare: 20 personer

Datum: 14 mars 2023

Plats: Beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

5.3 Träning i beslutsfattande för chefer vid samhällsstörningar

Syfte: För att vidareutveckla chefer förmåga att fatta beslut under oklara förhållanden och med knapphändert underlag. Med utgångspunkt ifrån stabsmetodik, Gemensamma grunder och realistiska scenarion ska deltagarna höja sin förmåga till beslutsfattande under händelser som hotar och ger

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

skadeverkningar på det som ska skyddas i samhället. Vidare genomförs utbildningen för att ytterligare stärka deltagarna i stabsmetodik.

Mål: Efter utbildningen ska deltagarna ha fått en fördjupad grund om hur beslutsfattande sker och vilka faktorer som kan påverka vid samhällsstörning. Deltagarna ska ha fått ytterligare praktiska verktyg för ett snabbt och korrekt beslutsfattande:

- Kunna besluta på osäkra källor och inkompleta underlag.
- Kunna besluta i en situation som är dynamisk och kräver snabba beslut.
- Kunna ta fram målbild och inriktning vid samverkan och samordning med andra aktörer.
- Kunna beställa beslutsunderlag, analyser och planer.
- Prövat beslutsfattande genom spelövningar.
- Reflekerat över eget beslutsfattande.

Målgrupp: Chefer och beslutsfattare inom U-Sam, som har mandat att fatta beslut för sin organisation vid samhällsstörningar.

Antal deltagare: 15 platser

Datum: mars-april, klockan 09.00-16.00

Plats: Plats beslutas senare

Anmälan: Via Länsstyrelsens webbplats (kalendern)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

5.4 Totalförsvardag 2023

Syfte: Öka kunskapen om roller, ansvar och uppgifter vid höjd beredskap och krig

Mål:

Deltagarna ska:

- få kunskap om aktuella totalförsvarsfrågor och innebörden av detta för egen organisation

Innehåll: Beslutas senare

Målgrupp: Beslutsfattare (tjänstemän och politiker) och handläggare som arbetar med frågor kopplade till civilt försvar och totalförsvarsplanering inom U-Sam

Antal platser: 50 platser

Datum: 19 april

Anmälan: Via Länsstyrelsens webbplats (kalendern)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

5.5 Tematräff för Västmanlands kriskommunikationsnätverk

Syfte: Att utveckla och stärka förmågan till samordnad kriskommunikation vid samhällsstörningar.

Mål:

- Förbättrad kriskommunikationssamverkan i länet.
- Ökad kompetens inom kriskommunikation hos nätverkets deltagare.

Målgrupp: Deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk och övriga kommunikatörer hos U-Sams aktörer

Antal deltagare: 60 personer

Datum: 23 maj 2023

Plats: Beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen (tillsammans med en planeringsgrupp)

5.6 Vidareutbildning för Krisstödpersoner

Syfte: Stärka grundförmågan hos stödpersoner

Mål:

- Stärkt förmåga att agera i händelse av kris
- Likartade arbetssätt inom U-Sam för effektivare samverkan

Målgrupp: Stödpersoner i krisgrupperna

Datum: våren 2023

Plats: Enligt inbjudan från Region Västmanland

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Region Västmanland

5.7 Grundkurs lednings- och stabsmetodikutbildning samt Påbyggnadsutbildning (stabschef)

Syfte: Att utveckla förmågan i ledning och stabsarbete med stöd av ledningsstöd och stabsarbetsmetodik.

Mål:

Deltagarna ska kunna:

- Omsätta teoretiska principer för stabsarbete i praktisk handling
- De olika stabsfunktionerna samt deras huvudsakliga arbetsuppgifter
- Ge exempel på utmaningar/problem samt möjliga lösningar
- Praktiskt kunna tillämpa stabsarbetsmetodiken som arbetsform
- Ledning och samverkan utifrån specifika problemområden

Målgrupp: Alla parter inom U-Sam

Datum: Löpande under året

Plats: Kungsörstorp Hotell & Konferens

Kostnad: Kursavgiften beror på antalet anmälda deltagare

Anmälan: [Kursbokning – Kungsörstorp Hotell & Konferens \(kungsorstorp.se\)](#)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Västerås Stad, Hallstahammars kommun, RTMD, Mälarenergi, Surahammars kommun

---

5.8 Kommunkunskapsutbildning

Syfte: Att samverkansaktörer får en grundläggande förståelse för kommunernas uppdrag, ansvarsområden och styrning.

Mål: Att U-Sams aktörer förstår kommunernas, *men även regionens*, beslutsprocesser, nämnd- och förvaltningsorganisationer och ansvarsområden.

Målgrupp: Statliga myndigheten som samverkar med kommuner *och regionen*. Andra aktörer som behöver veta hur en kommun fungerar.

Antal deltagare: Beslutas senare

Datum: Beslutas senare

Plats: Beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Fagersta kommun och Länsstyrelsen

---

5.9 Grundutbildning Krisstöd

Årlig utbildning för nya stödpersoner

Syfte: Att stärka samverkan. Få en förståelse av länets krisstödsorganisation.

Mål:

- Att stödpersonerna ska förstå sitt uppdrag
- Att stödpersonerna ska få gemensam kunskap om sitt uppdrag
- Att stödpersonerna ska känna sig trygga i sitt uppdrag genom utökad kompetens om krisstödsorganisationen och nätverk

Målgrupp: Stödpersoner i krisstödsorganisationerna inom U-Sam

Datum: hösten 2023

Plats: Enligt inbjudan från Region Västmanland

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Region Västmanland

5.10 RAKEL grundutbildning

Syfte: Parterna i U-Sam ska kunna kommunicera i RAKEL före, under och efter en samhällsstörning. Utbildningen riktar sig till alla som redan idag använder RAKEL eller som ska börja använda RAKEL på grundläggande nivå.

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

- använda Rakel för att kommunicera

Målgrupp: De som kan komma att använda RAKEL före, under och efter en samhällsstörning

Antal deltagare: 30 platser fördelade över tre tillfällen (10x3)

Datum: oktober 2023

Plats: Länsstyrelsen, Västerås

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

5.11 WIS fördjupningsutbildning

Syfte: Parterna i U-Sam ska kunna kommunicera i WIS före, under och efter en samhällsstörning. Utbildningen riktar sig till alla som redan kan det mesta grundläggande i WIS

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

- ta del av och dela med sig information i WIS

Målgrupp: De som kan komma att använda WIS före, under och efter en samhällsstörning

Antal deltagare: 25

Datum: 6 oktober 2023

Plats: Länsstyrelsen, Västerås

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

5.12 Regional samverkanskurs (RSK) 2023

Syfte: Parterna i U-Sam ska:

- Utveckla sin förmåga att samverka på regional nivå vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och inför och under höjd beredskap
- Skapa gemensam förståelse för krisberedskap och civilt försvar det vill säga civil beredskap
- Det är också ett tillfälle att få utbyta tankar och erfarenheter med andra deltagare och utöka sitt personliga nätverk

Mål: Deltagarna ska ha fått grundläggande och övergripande kunskap inom området civil beredskap och totalförsvar, och därmed kunna se sammanhang, samt äga insikter och förståelse om helheten. Kursens huvudmål är att öka länets förmåga till samverkan mellan myndigheter och organisationer vid samhällsstörningar, extraordinära händelser samt inför och under höjd beredskap. Kursen innehåller grupparbeten utifrån relevanta frågeställningar/scenarion samt erfarenhetshanteringsdiskussioner utifrån tidigare inträffade händelser.

Efter genomförd kurs ska deltagarna ha fått:

- förståelse kring begreppen krisberedskap, civilt- och militärt försvar, totalförsvar och olika beredskapslägen.

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

- insikt om det svenska civila beredskapssystemet; olika krisberedskapsaktörers ansvar, roller, organisationsuppbyggnad samt beslutsprocesser i fredstid och under höjd beredskap.
- förståelse om metoden och förhållningssättet Gemensamma grunder samt hur vi samverkar i länets organisationer för att gemensamt inrikta, samordna och prioritera tillgängliga resurser.
- praktisk förberedelse inför deltagande i samverkan inom U-Sam.
- förståelse för vad vi ska skydda.
- inblick och insikt om den förändrade hotbilden nationellt och regionalt.
- övergripande information kring relevant lagstiftning.
- förståelse för vad kriskommunikation är och hur vi kan använda oss av det, samt övergripande insikt om kommunikationsvägar i vardag och i kris.
- övergripande introduktion om säkerhetsskydd, informationssäkerhet och säker kommunikation.
- en övergripande bild om frivilliga försvarsorganisationer och frivilligorganisationer.
- inblick i vad som händer inom totalförsvarsarbetet nationellt och regionalt i närtid och på längre sikt.

Målgrupp: Alla parter inom U-Sam, inkl. deltagare från Regionala krishanteringsrådet

Antal deltagare: 60 platser

Förkunskapskrav: Resultatet av kursen är i mycket hög grad beroende av den samlade kunskapen bland kursdeltagarna. Deltagare bör därför ha god kunskap om sin egen organisation.

Datum: 17-18 oktober 2023

Kostnad: Deltagarna betalar logi och resor. Ersättning till föreläsare och utbildningsmaterial bekostas med 2:4- medel (genom Länsstyrelsen).

Plats: beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

5.13 Träning i beslutsfattande för ISK/TIB/VB i ett initialt skede vid samhällsstörningar

Syfte: För att vidareutveckla förmågan hos ISK/TIB/VB eller motsvarande att fatta beslut i ett initialt skede under oklara förhållanden och med knapphändig underlag. Med utgångspunkt ifrån stabsmetodik, Gemensamma grunder och realistiska scenarion ska deltagarna höja sin förmåga till beslutsfattande i ett initialt skede vid en samhällsstörning som hotar och ger skadeverkningar på det som ska skyddas i samhället. Vidare genomförs utbildningen för att ytterligare stärka deltagarna i stabsmetodik.

Mål: Deltagarna ska ha fått en teoretisk grund om hur beslutsfattande sker och vilka faktorer som kan påverka i ett initialt skede vid en händelse/samhällsstörning. Deltagarna ska ha fått praktiska verktyg för ett snabbt och korrekt beslutsfattande:

- Initialt ta fram en lägesbild
- I ett initialt skede kunna besluta på osäkra källor och inkompleta underlag
- Kunna besluta i en situation som är dynamisk och kräver snabba beslut
- Initialt kunna ta fram målbild och inriktning vid samverkan och samordning med andra aktörer
- Prövat initialt beslutsfattande genom prövande spelövningar
- Reflekerat över eget beslutsfattande

Målgrupp: ISK/TIB/VB eller motsvarande inom U-Sam, som har mandat att fatta beslut för sin organisation i ett initialt skede vid samhällsstörningar.

Antal deltagare: 15 platser

Datum: december, klockan 09.00-16.00

Plats: Plats beslutas senare

Anmälan: Via Länsstyrelsens webbplats (kalendern)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

---

6 Övningar 2023

6.1 Månatligt sambandsprov RAKEL

Syfte: Sambandstest av Rakel utförs månadsvis för att upprätthålla kunskaper i användandet.

Mål:

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

Parterna i U-Sam ska kunna:

- använda Rakel för att kommunicera (gruppsamtal i Rakel, hitta talgrupp och använda Rakel-språket)

Målgrupp: Rakel-ansvariga, inriktnings och samordningskontakt (ISK), tjänsteman i beredskap (TiB), vakthavande befäl eller motsvarande.

Datum: Första måndagen i månaden kl. 10:00 (med undantag röda dagar, VMA-måndagar)

Talgrupp: Vstm LednOmr (kan komma att ändras)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Köping, Kungsör, Arboga kommuner (VMKF)

6.2 Larm- och startövning (regional ISF)

Syfte: Säkerställa att larm- och startrutinerna för sammankallning av U-Sam fungerar.

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

- ta emot larm
- säkerställa larm-/informationskedjan i egen organisation
- följa rutin för sammankallning av U-Sam
- lämna lägesbild i WIS

Målgrupp: Inriktnings- och samordningskontakt hos U-Sams parter

Datum: vecka 7-11

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen i Västmanland

---

6.3 Sambandsprov signalskydd

Syfte: Upprätthålla signalskyddsförmåga.

Mål: Förmåga att upprätthålla signalskyddsförmåga.

Innehåll: Sambandsprov på MGL, MGM, MGS samt SIGNE.

Målgrupp: Signalskyddschef, Biträdande signalskyddschef, ISK/TiB/VB inom U-Sam.

Datum: Första helgfria måndag i juni, september och december, kl. 09:00 (VMA-måndagarna). Start Q2.

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Västerås stad

6.4 Test av nödrutiner för 112 larm vid telefoniavbrott

Syfte: Säkerställa att rutinerna för alternativt sätt att larm 112 är kända och fungerar i praktiken.

Mål:

- Berörda aktörer kan hantera reservrutinerna för 112 larm vid telefoniavbrott
- Hitta brister i rutinerna för att de ska kunna förbättras

Målgrupp: Polisen (RLC Uppsala), räddningstjänsterna, Regionen (sjukvårdens larmcentral), kommunerna, länsstyrelsen, SOS Alarm (Västerås), Socialjouren Västmanland (Västerås stad). Deltagande organisationer bör utse olika deltagare för de olika tillfällena i syfte att sprida kunskapen inom egen organisation.

Datum: Första helgfria måndag i mars, juni, september och december, kl. 10:00 (VMA-måndagarna)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Västerås Stad. Länsstyrelsen bistår med att sammanfatta övningen

---

6.5 Övning av Beredskapsplan för Bränslefabriken i Västerås

Syfte: Vid en kärnteknisk olycka är det av vikt att de planer och rutiner som tagits fram i den förberedande fasen stämmer med andra aktörers rutiner. Under övningen vill vi pröva Länsstyrelsens beredskapsplan för Bränslefabriken i syfte att identifiera brister i planer och rutiner samt utveckla samverkan. Syftet kan komma att modifieras under planeringsprocessen

Mål: Efter övningen ska deltagande aktörer ha:

- Ökad kunskap om varandras ansvarsområden
- Underlag till att revidera nuvarande beredskapsplan
- Underlag till att utveckla samverkan och ledning vid en kärnteknisk olycka

Målet kan komma att modifieras under planeringsprocessen

Innehåll: Seminarieövning som metod för att öva beredskapsplanen för Bränslefabriken i Västerås

Målgrupp: Berörda aktörer i ett initialt skede vid en olycka/brand vid Bränslefabriken

Datum: Beslutas inom kort, april-maj 2023

Plats: Västerås

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen, Västerås stad och Westinghouse Sweden Electric

---

6.6 Övning för Västmanlands kriskommunikationsnätverk

Syfte: Att utveckla och stärka förmågan till samordnad kriskommunikation vid samhällsstörningar.

Mål:

- Förbättrad kriskommunikationssamverkan i länet.
- Ökad kompetens inom kriskommunikation hos nätverkets deltagare.
- Förankrade och övade samverkansrutiner för kriskommunikation.

Innehåll: Deltagarna i nätverket ska omsätta nätverkets rutiner i praktik. Moment kan t ex vara att ta fram en kommunikativ lägesbild, leda/delta i arbetsmöte för kommunikatörer, ta fram gemensamma budskap, öva på alternativa kanaler.

Målgrupp: Deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk och övriga kommunikatörer hos U-Sams aktörer.

Datum: troligtvis oktober eller november 2023 Beslutas senare (antingen en större övning - heldag eller flera mindre övningar)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen tillsammans med en planeringsgrupp

---

6.7 Nationell samverkansövning 2023

Syfte och mål: Pröva sammanställa lägesbild och dela lägesbild under höjd beredskap

Målgrupp: Inväntar information om berörda aktörer

Datum: 2023

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: MSB

6.8 Sambandsprov Försvarmakten MR M

Syfte och mål: Kartlägga förmågan att kommunicera säkerhetsskyddklassad information inom kommuner och Länsstyrelse.

Målgrupp: Länsstyrelsen och kommuner

Datum: 2023, oannonserat

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Försvarsmakten MR M

6.9 Samverkansövning Matteus 23 - Förstärkningsresurser och frivilliga

Syfte: Stärka länets samlade förmåga att hantera samhällsstörningar genom samverkan med såväl nationella som regionala och lokala frivilligorganisationer. Detta i överordnat syfte att bygga en stark civil-och totalförsvarsförmåga.

Övningsmål:

- Fördjupa och utveckla samverkan mellan U-sams aktörer och civilsamhället/frivilliga
- Öka kunskapen om frivilligas förmåga att agera och hantera en förutbestämd händelse/scenario.
- Öva och identifiera tänkbara förstärkningsresurser som kan komma att behövas till länet under olika scenarion/händelser.

Förmågor som kan övas (exempel):

- Ge och ta emot stöd
- Ordonnansrutiner
- Sambandrutiner
- Meddelandedropp
- Kriskommunikation
- Stabsförmågan

Målgrupp: Parterna i U-sam, andra länsstyrelser andra myndigheter och civilsamhället (frivilliga försvarsorganisationer med flera)

Datum: vecka 39

Plats: Inom länets gränser och utanför (främst inom MRM län)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen i Västmanland samt några av civilsamhällsorganisationerna

---

6.10 Larm- och startövning (regional ISF)

Syfte: Säkerställa att larmrutinerna för sammankallning av U-Sam fungerar

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

- ta emot larm
- säkerställa larm-/informationskedjan i egen organisation
- följa rutin för sammankallning av U-Sam
- lämna lägesbild i WIS

Målgrupp: Inriktnings- och samordningskontakt hos U-Sams parter

Datum: vecka 46-52

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen i Västmanland

---

7 Utbildning 2024

7.1 Totalförsvarsdag 2024

Syfte: Öka kunskapen om roller, ansvar och uppgifter vid höjd beredskap och krig

Mål:

Deltagarna ska:

- få kunskap om aktuella totalförsvarsfrågor och innebörden av detta för egen organisation

Innehåll: Beslutas senare

Målgrupp: Beslutsfattare (tjänstemän och politiker) och handläggare som arbetar med frågor kopplade till civilt försvar och totalförsvarsplanering inom U-Sam

Antal platser: 50 platser

Datum: april 2024

Anmälan: Via Länsstyrelsens webbplats (kalendern)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

7.2 Introduktionsträff för nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk

Syfte: Höja kunskapen om krisberedskapssystemet, U-Sam och kriskommunikationsnätverket hos nya deltagare.

Mål:

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

- att deltagarna ska få en bättre bild av systemet för krisberedskap och kriskommunikation i Västmanland och delvis också i Sverige.
- att deltagarna ska få en bättre förståelse för hur de och deras organisationer kan bidra.

Målgrupp: Nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk och deltagare som vill fräscha upp sina kunskaper.

Innehåll: Vad är U-Sam och vad är Västmanlands kriskommunikationsnätverk? Hur är systemet uppbyggt? Hur arbetar vi tillsammans med kommunikation i en kris?

På agendan:

- svenska krisberedskapssystemet
- syftet med U-Sam, vilka ingår?
- arbetsgrupperna i U-Sam
- hur går larmkedjan vid en händelse?
- Kriskommunikationsnätverket
- nätverkets rutiner, riktlinjer, checklistor, rollkort
- nätverkets FB-sida och kontaktvägar
- nätverkets träffar och arbetsgrupper

Antal deltagare: 20 personer

Datum: Februari/mars 2024

Plats: Beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

7.3 Tematräff för Västmanlands kriskommunikationsnätverk

Syfte: Att utveckla och stärka förmågan till samordnad kriskommunikation vid samhällsstörningar.

Mål:

- Förbättrad kriskommunikationssamverkan i länet.
- Ökad kompetens inom kriskommunikation hos nätverkets deltagare.

Målgrupp: Deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk och övriga kommunikatörer hos U-Sams aktörer

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

Antal deltagare: 60 personer

Datum: prel. maj 2024

Plats: Beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen (tillsammans med en planeringsgrupp)

7.4 Utbildning ledningsgrupp för krisstödorganisationen

Syfte: Öka förmåga att leda det kvalificerade psykosociala stödet vid särskild händelse genom övning och reflektion.

Mål: Att tillgodose att direkt och indirekt drabbade personer ges adekvat stöd vid inträffade händelser

Innehåll: Exempelvis, ETS – Emergo Train System: ett pedagogiskt övnings- och simuleringsverktyg framtaget för utbildning, övning och utvärdering i akut- och katastrofmedicin. ETS för krisstödsorganisationer fokuserar på att öva samordning, psykologisk första hjälpen samt bedöma behov av uppföljning både för situationer i vardagen samt vid en särskild händelse. Används i flera regioner och kommuner i Sverige och internationellt

Målgrupp: Psykologisk/psykosocial katastrofledningsgrupp samt ledningsgrupp för krisstöd

Datum: Återkommande under året

Plats: Extern lokal, Västerås

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Region Västmanland

7.5 Grundutbildning Krisstöd

Årlig utbildning för nya stödpersoner

Syfte: Att stärka samverkan. Få en förståelse av länets krisstödsorganisation.

Mål:

- Att stödpersonerna ska förstå sitt uppdrag
- Att stödpersonerna ska få gemensam kunskap om sitt uppdrag
- Att stödpersonerna ska känna sig trygga i sitt uppdrag genom utökad kompetens om krisstödsorganisationen och nätverk

Målgrupp: Stödpersoner i krisstödsorganisationerna inom U-Sam

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

Datum: Återkommande under året

Plats: Enligt inbjudan från Region Västmanland

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Region Västmanland

7.6 Vidareutbildning för Krisstödpersoner

Syfte: Stärka grundförmågan hos stödpersoner

Mål:

- Stärkt förmåga att agera i händelse av kris
- Likartade arbetssätt inom U-Sam för effektivare samverkan

Målgrupp: Stödpersoner i krisgrupperna

Datum: Återkommande under året

Plats: Enligt inbjudan från Region Västmanland

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Region Västmanland

7.7 Grundkurs lednings-och stabsmetodikutbildning samt Påbyggnadsutbildning (stabschef)

Syfte: Att utveckla förmågan i ledning och stabsarbete med stöd av ledningsstöd och stabsarbetsmetodik.

Mål:

Deltagarna ska kunna:

- Omsätta teoretiska principer för stabsarbete i praktisk handling
- De olika stabsfunktionerna samt deras huvudsakliga arbetsuppgifter
- Ge exempel på utmaningar/problem samt möjliga lösningar
- Praktiskt kunna tillämpa stabsarbetsmetodiken som arbetsform
- Ledning och samverkan utifrån specifika problemområden

Målgrupp: Alla parter inom U-Sam

Datum: Återkommande under året

Plats: beslutas senare

Kostnad: Kursavgiften beror på antalet anmälda deltagare

Anmälan: beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

7.8 RAKEL fördjupningsutbildning

Syfte: Parterna i U-Sam ska kunna kommunicera i RAKEL före, under och efter en samhällsstörning. Utbildningen riktar sig till alla som redan idag använder RAKEL eller som ska börja använda RAKEL på grundläggande nivå.

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

- använda Rakel för att kommunicera

Målgrupp: De som kan komma att använda RAKEL före, under och efter en samhällsstörning

Antal deltagare: 30 platser fördelade över tre tillfällen (10x3)

Datum: oktober 2024

Plats: Länsstyrelsen, Västerås

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

7.9 WIS grundutbildning

Syfte: Parterna i U-Sam ska kunna kommunicera i WIS före, under och efter en samhällsstörning.

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

- ta del av och dela med sig information i WIS

Målgrupp: De som kan komma att använda WIS före, under och efter en samhällsstörning

Datum: oktober 2024

Plats: Beslutas senare

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

7.10 TiB-dag/ISK-dag

Syfte: Nätverksbyggande, kunskapshöjande för den som har rollen ISK/TiB/VB eller motsvarande.

Mål: Deltagarna ska ha fått:

- ökad kunskap om rollen
- ökad kännedom om varandras organisationer och ökade förståelse för varandras uppdrag
- ökad kunskap om praktiskt genomförande av omvärldsbevakning
- delta i ett spel/mindre övning tillsammans

Målgrupp: Du som ingår som ISK/TiB/VB/motsvarande i din organisation och som kan bli kallad till ett samverkansmöte med U-Sam vid en samhällsstörning. Även organisationer/myndigheter/näringsidkare utanför U-Sam som har TiB/beredskapsfunktion dygnet runt, alla dagar på året är välkomna att anmäla sig till U-sams TiB-dag/ISK-dag.

Datum: november 2024

Plats: 40 platser

Anmälan: Via Länsstyrelsens webbplats (kalendern)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

---

8 Övning 2024

8.1 Månatligt sambandsprov RAKEL

Syfte: Sambandstest av Rakel utförs månadsvis för att upprätthålla kunskaper i användandet.

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

- använda Rakel för att kommunicera (gruppsamtal i Rakel, hitta talgrupp och använda Rakel-språket)

Målgrupp: Rakel-ansvariga, inriktnings och samordningskontakt (ISK), tjänsteman i beredskap (TiB), vakthavande befäl eller motsvarande.

Datum: Första måndagen i månaden kl. 10:00 (med undantag röda dagar, VMA-måndagar)

Talgrupp: Vstm LednOmr (kan komma att ändras)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Köping, Kungsör, Arboga kommuner (VMKF)

8.2 Larm- och startövning (regional ISF)

Syfte: Säkerställa att larm- och startrutinerna för sammankallning av U-Sam fungerar.

Mål:

Parterna i U-Sam ska kunna:

- ta emot larm
- säkerställa larm-/informationskedjan i egen organisation
- följa rutin för sammankallning av U-Sam
- lämna lägesbild i WIS

Målgrupp: Inriktnings- och samordningskontakt hos U-Sams parter

Datum: vecka 7-11

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen i Västmanland

---

8.3 Sambandsprov signalskydd

Syfte: Upprätthålla signalskyddsförmåga.

Mål: Förmåga att upprätthålla signalskyddsförmåga.

Innehåll: Sambandsprov på MGL, MGM, MGS samt SIGNE.

Målgrupp: Signalskyddschef, Biträdande signalskyddschef, ISK/TiB/VB inom U-Sam.

Datum: Första helgfria måndag i mars, juni, september och december, kl. 09:00 (VMA-måndagarna).

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

8.4 Test av nödrutiner för 112 larm vid telefoniavbrott

Syfte: Säkerställa att rutinerna för alternativt sätt att larm 112 är kända och fungerar i praktiken.

Mål:

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

- Berörda aktörer kan hantera reservrutinerna för 112 larm vid telefoniavbrott
- Hitta brister i rutinerna för att de ska kunna förbättras

Målgrupp: Polisen (RLC Uppsala), räddningstjänsterna, Regionen (sjukvårdens larmcentral), kommunerna, länsstyrelsen, SOS Alarm (Västerås), Socialjouren Västmanland (Västerås stad). Deltagande organisationer bör utse olika deltagare för de olika tillfällena i syfte att sprida kunskapen inom egen organisation.

Datum: Första helgfria måndag i mars, juni, september och december, kl. 10:00 (VMA-måndagarna)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Västerås Stad. Länsstyrelsen bistår med att sammanfatta övningen

---

8.5 Nationell samverkansövning: Sektor Livsmedelsförsörjning och dricksvatten 2024

Syfte: Gemensamt uppnå grundläggande förmågor för att hantera särskilda händelser och höjd beredskap, men även aktörsspecifika förmågor för att kunna uppnå gemensamma förmågor.

Nationella mål:

- Utforska, utveckla och förbättra samverkan med avseende både på sektorsansvaret och det geografiska områdesansvaret
- Utveckla en effektiv informationsdelning, lägesbildsinhämtning och samverkan
- Utveckla sektorns förmåga i att de åtgärder som bl.a. länsstyrelsen och kommuner vidtar är samordnade
- Livsmedelsverket ska utveckla och öka sin förmåga i att leda ISF och övriga aktörer ska öka sin förmåga att delta i en ISF

Målgrupp: Länsstyrelsen, 1-3 kommuner

Datum: Förarbete och samplanering 2023-2024. Övning Q3 2024

Ansvarig samordningsaktör: Livsmedelsverket

8.6 Regional workshop om nödvatten för stärkt förmåga inför kris och krig

Syfte och mål:

- Ge förutsättningar att inom länet planera och synkronisera planerna mellan länsstyrelse, privat och offentlig sektor. Insikt och kunskap om

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

konsekvenser och effekter av krig och krigsliknande tillstånd för dricksvattenförsörjningen och varje aktörs egna behov av resursen och hur detta påverkar den egna verksamheten samt behov av planering i samverkan och samarbete.

- Ge direkta effekter i upprättade handlingsplaner och omedelbara åtgärder.
- Vidare är syftet att på sikt ge en ökad förmåga att under krig eller krigsliknande förhållanden skapa gemensamma lägesbilder i länet, förmåga att prioritera och fördela vatten/dricksvatten och andra resurser samt att upprätthålla ett minimum av samhällsviktig verksamhet och värna om liv och hälsa hos medborgarna.
- Workshopen syftar även till att tydliggöra mandat, ansvar och roller i höjd beredskap, öva samverkan och ledning genom en regional ISF vid varje tillfälle, och stödja länsstyrelsernas förmåga att samordna och prioritera mellan kommunerna när dricksvatten/vatten och andra resurser är begränsade eller mycket knappa.

Målgrupp: Länsstyrelsen och 5-6 kommuner samt dricksvattenproducenter. Länsstyrelserna står för kontakter med regionala aktörer, exempelvis Region, Polis, Kriminalvård, FM m fl. under planeringsfasen och kommunerna med de privata aktörer som behöver delta i övningen.

Datum: Beslutas senare

Kostnad: Livsmedelverket står för lokalkostnad och lunch.

Ansvarig samordningsaktör: Livsmedelsverket. Länsstyrelsen på regional nivå.

8.7 Samverkansövning Matteus 24 - Förstärkningsresurser och frivilliga

Syfte: Stärka länets samlade förmåga att hantera samhällsstörningar genom samverkan med såväl nationella som regionala och lokala frivilligorganisationer. Detta i överordnat syfte att bygga en stark civil-och totalförsvarsförmåga.

Övningsmål:

- Fördjupa och utveckla samverkan mellan U-sams aktörer och civilsamhället/frivilliga
- Öka kunskapen om frivilligas förmåga att agera och hantera en förutbestämd händelse/scenario.
- Öva och identifiera tänkbara förstärkningsresurser som kan komma att behövas till länet under olika scenarion/händelser.

Förmågor som kan övas (exempel):

- Ge och ta emot stöd

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

- Ordonnansrutiner
- Sambandrutiner
- Meddelandedropp
- Kriskommunikation
- Stabsförmågan

Målgrupp: Parterna i U-sam, andra länsstyrelser andra myndigheter och civilsamhället (frivilliga försvarsorganisationer med flera)

Datum: vecka 39

Plats: Inom länets gränser och utanför (främst inom MRM län)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen i Västmanland samt några av civilsamhällsorganisationerna

---

8.8 Övning för Västmanlands kriskommunikationsnätverk integreras med Regional samverkansövning

Syfte: Att utveckla och stärka förmågan till samordnad kriskommunikation vid samhällsstörningar.

Mål:

- Förbättrad kriskommunikationssamverkan i länet.
- Ökad kompetens inom kriskommunikation hos nätverkets deltagare.
- Förankrade och övade samverkansrutiner för kriskommunikation.

Innehåll: Deltagarna i nätverket ska omsätta nätverkets rutiner i praktik. Moment kan t ex vara att ta fram en kommunikativ lägesbild, leda/delta i arbetsmöte för kommunikatörer, ta fram gemensamma budskap, öva på alternativa kanaler.

Målgrupp: Deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk och övriga kommunikatörer hos U-Sams aktörer.

Datum: Beslutas senare (heldag)

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen

8.9 Regional samverkansövning 2024

Syfte: Övningen har primärt ett kunskapshöjande syfte. Syftet är att öva och höja förmågan att samordna och prioritera resurser och stöd till försvarsmakten under höjd beredskap. Övningen syftar till att klargöra roller, ansvar, mandat, uppgifter,

Utbildnings- och övningsplan för parterna i U-Sam 2023-2024 (2026)

tillämpning av regelverk och arbets- och samverkansformer på högre regional, regional och lokal nivå under höjd beredskap. Syftet kan komma att modifieras under planeringsprocessen, med start i september 2023.

Övergripande mål:

Aktörerna i U-Sam ska efter övningen ha:

- Ökad kunskap om egen organisation och samverkande aktörers roller, ansvar, mandat, uppgifter, tillämpning av regelverk och arbets- och samverkansformer under höjd beredskap.
- Förmåga att tillsammans komma fram till vilka åtgärder som ger störst totalförsvarseffekt och därför ska prioriteras.
- *Målen kan komma att revideras: Dessa framarbetas gemensamt under planeringsprocessen med start i september 2023*

Övningsmål framarbetas gemensamt under planeringsprocessen med start i september 2023.

Övningsformat: Seminarieövning

Målgrupp: 5-6 funktioner/personer per aktör i U-Sam.

Datum: Hösten 2024, 1 dag

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Beslutas senare

8.10 Larm- och startövning (regional ISF)

Syfte: Säkerställa att larmrutinerna för sammankallning av U-Sam fungerar

Mål: Parterna i U-Sam ska kunna:

- ta emot larm
- säkerställa larm-/informationskedjan i egen organisation
- följa rutin för sammankallning av U-Sam
- lämna lägesbild i WIS

Målgrupp: Inriktnings- och samordningskontakt hos U-Sams parter

Datum: vecka 46-52

Ansvarig samordningsaktör i U-Sam: Länsstyrelsen i Västmanland

---

9 Utbildningar 2025 – 2026

- 9.1 Totalförsvarsdag 2025
  - 9.2 Grundkurs lednings-och stabsmetodikutbildning samt Påbyggnadsutbildning (stabschef)
  - 9.3 Introduktionsträff för nya deltagare i Västmanlands kriskommunikationsnätverk
  - 9.4 Utbildning ledningsgrupp för krisstödorganisationen
  - 9.5 Grundutbildning Krisstöd
  - 9.6 Vidareutbildning för Krisstödpersoner
  - 9.7 Tematräff för Västmanlands kriskommunikationsnätverk
  - 9.8 RAKEL grundutbildning 2025
  - 9.9 WIS fördjupningsutbildning 2025
  - 9.10 Regional samverkanskurs (RSK) 2025
  - 9.11 Utbildning för krisledningsnämnder, kommunstyrelser och regionstyrelsen 2025
  - 9.12 Totalförsvarsdag 2026
  - 9.13 RAKEL fördjupningsutbildning 2026
  - 9.14 WIS grundutbildning 2026
  - 9.15 TIB-dag/ISK-dag 2026
-

10 Övningar 2025 – 2026

- 10.1 Månatligt sambandsprov RAKEL**
- 10.2 Larm och startövning (regional ISF) v 2-7**
- 10.3 Test av 112 lam vid telefoniavbrott**
- 10.4 Samverkansövning Matteus 2025 – Förstärkningsresurser och frivilliga**
- 10.5 Övning för Västmanlands kriskommunikationsnätverk**
- 10.6 Larm och startövning (regional ISF) v 46-52**
- 10.7 Samverkansövning Matteus 2026 – Förstärkningsresurser och frivilliga**
- 10.8 Regional samverkansövning 2026**

